

RAJANKÄYNTI JA SEN PERUSTEET

Jari Heiskanen

Opinnäytetyö
Tekniikan- ja liikenteen ala
Maanmittaustekniikka
Insinööri (AMK)

2015

Tekniikan ja liikenteen ala
Maanmittaustekniikan koulutusohjelma

Tekijä	Jari Heiskanen	Vuosi	2015
Ohjaaja	Sami Porsanger		
Työn nimi	Rajankäynti ja sen perusteet		
Sivu- ja liitemäärä	28 + 2		

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selventää rajankäyntiä ja sen suoritusten tekemistä. Työssäni käsittelen, miten toimitus lähtee liikkeelle ja miten se etenee prosessina. Työssäni esittelen yleisesti, miten toimitus tapahtuu ja miten siinä toimitaan. Käsittelen myös työssäni lyhyesti maanmittauksen historiaa. Sen lisäksi käsittelen, miten toimitusinsinööri tekee päätöksensä rajankäynnissä ja minkä perusteiden avulla hän sen tekee.

Opinnäytetyössäni on määrällinen tutkimusote. Siinä käytin materiaalina Maanmittauslaitoksessa tehtyjä toimituksia. Opinnäytetyön lähteinä olen käyttänyt Maanmittauslaitoksen sivustolta saatavaa materiaalia. Käytin apuna myös kiinteistömuodostamislakia ja -asetuksia. Samalla käytin maanmittaukseen liittyvää lehtimateriaalia. Tietoperusteena on lisäksi käytetty henkilökohtaista kokemusta ammattikorkeakoulusta ja töissäni saamaani kokemusta.

Työssäni olevat tiedot toimituksista olen saanut lukemalla toimituspöytäkirjoja. Lukemisen ohessa tutkin toimituksista tehtyjä karttoja, joiden avulla sain selvyyttä toimituksissa tapahtuneisiin asioihin.

Opinnäytetyössä käy ilmi, mitä eri vaiheita toimituksessa on ja miten se suurin piirtein etenee. Lisäksi siinä on tietoa siitä, miten haastavaa rajankäyntien suorittaminen on jossain tapauksissa.

Technology,
Communication and Transport
Degree Programme of Land Surveying

Author	Jari Heiskanen	Year	2015
Supervisor(s)	Sami Porsanger		
Subject of thesis	Basics of demarcation		
Number of pages	28 + 2		

The aim of this Bachelor's thesis was to introduce the demarcation process how demarcation is properly done. The purpose was to explain how demarcation is carried out and what proceedings takes place and how the basics of demarcation are implemented.

The data consisted of different demarcations performed by National Land Survey of Finland. The primary material included cadastral records with maps. Other data for this thesis was literature, the National Land Survey's website and personal experience. An addition data consisted of Real Property Formation Act and regulations. The research method was to read all the cadastral records and to study the maps simultaneously.

This thesis shows the different phases of demarcation and how demarcation is carried out. The differences in the demarcations are made clear.

Key words

demarcation, legal cadastral survey

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 RAJANKÄYNTI	7
2.1 Rajankäynti käsitteenä	7
2.2 Maanmittauksen historiasta	8
2.3 Rajankäynti prosessina	11
2.3.1 Hakemus	11
2.3.2 Arkistotutkimus	12
2.3.3 Tiedottaminen	14
2.3.4 Toimituskokous	14
2.3.5 Maasto	15
2.3.6 Lopputyöt	17
3 TUTKIMUKSESSA KÄYTETYT MATERIAALIT	18
3.1 Toimituspöytäkirjat	18
3.2 Kartat	18
4 RAJANKÄYNNIN PERUSTELUT	20
4.1 Rajan paikan määrittäminen	20
4.2 Perusteet	21
4.2.1 Rajankäyntien perustelut	21
4.2.2 Asianomaisten kuuleminen	22
5 POHDINTA	24
LÄHTEET	27
LIITTEET	28

1 JOHDANTO

Toimitusinsinöörillä on suuri työ rajankäyntien suorittamisessa. Aluksi voisi luulla sen olevan helppoa, koska siinä täytyy tutkia asiakirjoja ja rakentaa uusi rajamerkki maahan. Toimitusinsinööri joutuu kuitenkin käsittelemään paljon tietoa, jota rajankäynnistä tulee. Rajankäyntien suorittamisessa on paljon selvittämistä ja mietittävää, jotta sen saa suoritettua oikein ja samalla selostettua asianosaisille rajankäynnin päätökseen johtaneet syyt.

Tavoitteenani tässä opinnäytetyössä on käsitellä rajankäyntiä itsessään ja sen lisäksi tutkia asiakirjoista, miten rajankäynti on saatu suoritettua. Käsittelen opinnäytetyössäni yleisesti sitä, miten toimitus lähtee liikkeelle ja miten rajankäynnissä tulisi toimia sen eri vaiheissa. Rajankäynnin eri vaiheet on esitetty yksityiskohtaisesti omissa luvuissaan.

Opinnäytetyön kirjoittajana olen itse suorittanut muutamia pieniä rajankäyntejä, joten tutkimuksen aihe oli itselleni jo entuudestaan jonkun verran tuttu. Rajankäynneistä ei ole määritetty kiinteistömuodostamislainsäädännössä – ja asetuksissa ensisijaisia määräyksiä, jonka mukaan rajankäynti pitäisi suorittaa. Näin ollen toimituksen suorittamien jää toimitusmiesten päätettäväksi.

Työn perusteena olen käyttänyt lakeja ja asetuksia. Lisäksi olen käyttänyt toimitusasiakirjoja ja Maanmittauslaitoksen sivuilta saamaani materiaalia. Osa työstäni saamasta tiedosta on henkilökohtaisesta kokemuksesta tullutta tietoa, jota olen käyttänyt apuna.

Tässä opinnäytetyössä Maanmittauslaitos on olennaisessa osassa, koska tutkimuksessa käytetyt materiaalit on saatu käyttöön Maanmittauslaitoksen kautta ja itse rajankäyntejä tehdään Maanmittauslaitoksen toimesta. Maanmittauslaitoksen tehtävänä on suorittaa erilaisia maanmittaustoimituksia, ylläpitää kiinteistöjen tietoja ja tuottaa karttamateriaalia. Lisäksi sillä pitää huolehtia lainhuudoista sekä kiinnityksistä, kehittää koko ajan sen tietojärjestelmiä ja yrittää edistää paikkatieto-

tojen tutkimista ja soveltamista. Maanmittauslaitoksella on ympäri Suomea toimipaikkoja 37 kappaletta ja työntekijöitä noin 2000. Maanmittauslaitoksen organisaatio perustuu keskushallinnon lisäksi neljään eri toimintayksikköön, jotka ovat Tuotanto, Yleishallinto, Tietotekniikan palvelukeskus ja Paikkatietokeskus. (Maanmittauslaitos 2015d.)

Opinnäytetyöni on selvityksen tyyppinen työ. Tässä tutkimuksessa ei ole siis toteutettu, mitään uutta kentällä tehtävää tutkimusta, kuten mittaamista tai haastatteluja. Tutkimuksen aineistona siis on käytetty jo olemassa olevia materiaaleja rajankäynteihin liittyen. Tämän tutkimuksen kohdalla tarkoituksena oli enemmänkin selvittää miten rajankäyntiprosessi etenee ja mikä siinä on olennaista.

2 RAJANKÄYNTI

2.1 Rajankäynti käsitteenä

Rajankäynti on kiinteistömäärittystoimitus, jossa selvitetään maastossa olevien kiinteistön rajojen sijainti ja rajamerkkiä koskeva epäselvyys. Epäselvyyksiä ratkotaan vanhojen toimitusten asiakirjojen, karttojen, maastossa olevien rajamerkkien sekä muiden selvitysten mukaan. Rajankäynnin johdosta ei yleensä tule muutoksia voimassa olevaan kiinteistönjaotukseen. (Maanmittauslaitos 2015c, 3.)

Monesti rajankäynti on osapuolten välinen riita rajan oikeasta paikasta. Monesti riidat voivat olla sukupolven mittaisia ja vaikka rajankäynti suoritetaan lainvoimaisesti oikein, niin siltikin osapuolten mielestä raja ei ole oikeassa paikassa. Rajankäynti ei ole helppo toimitus niin kuin monesti kirjoituksissa todetaan. Monessa tapauksessa rajamerkin todisteet ovat puutteellisia, moninaisia ja ristiriitaisia. Jos kaikki maanomistaja hakisivat rajankäyntitoimituksia, voisi sanoa, että moni maanmittaaja olisi täysin työllistetty todella pitkäksi aikaa. (Maanmittauslaitos 2015c; Koivistoinen 2014, 17.)

Rajankäynnin tarkoituksena on ratkaista rekisteriyksiköiden välisen rajan sijainti. Sillä ei voida ratkaista ainoastaan rajamerkin paikkaa. Sen sijaan sillä täytyy vähintään käydä yksi rajamerkeistä lähtevästä rajasta eli ns. pistemäistä rajankäyntiä ei ole mahdollista suorittaa. Poikkeuksena tähän pääsääntöön ovat sen tyyppiset rajakäynnit, joissa rajamerkkiä voidaan siirtää rajan paikkaa muuttamatta eri paikkaan tai voidaan kunnostaa vanha rajamerkkiä tai rakentaa maastoon uusi rajamerkki osoittamaan rajan oikeaa paikkaa. (Maanmittauslaitos 2015b, 4).

Rajankäynnin laajuus on pääsääntöisesti vanhojen rajamerkkien tai sen rajoissa jo aikaisemmin olevien taitepisteiden välillä. Poikkeuksena tähän pääsääntöön voivat olla esimerkkinä maantietoimitukset, yleisiin alueisiin tulevat lohkomisten rajankäynnit, yhteiseen vesialueisiin tai vesijätön vastaiselle rajalle kuuluvat rajankäynnit. (Maanmittauslaitos 2015b, 4.)

Rajankäynti voi olla omana toimituksena. Toinen tapa on kun, jossain meneillään olevassa toimituksessa huomataan rajamerkin häviäminen tai rikkoutuminen, jolloin rajankäynti suoritetaan ohessa olevan toimituksen aikana. Silloin sitä pidetään sivutoimituksena, ja se perustuu asiakkaan hakemukseen tai toimitusinsinöörin päätökseen sen tarpeellisuudesta. (Maanmittauslaitos 2015b, 3.)

2.2 Maanmittauksen historiasta

Maanmittauksen juuret juontavat Suomessa 1630-luvulle, jolloin ensimmäinen maanmittari lähetettiin Ruotsista Suomeen. Tukholmaan perustettiin vuonna 1683 Kuninkaallinen päämaanmittauskonttori ja silloin maanmittauksessa saatiin oma hallinnon haara. Valtakunnan ja maakuntien karttojen lisäksi saatiin suuri maakirja-aineisto 1600-luvulla. Näissä kartoissa kuvattiin tarkasti talojen ja kylien viljelyksiä ja metsiä. Kartat tehtiin ensisijaisesti verotuksen järjestelyksi. Maaseudun muuttuminen alkoi 1700-luvulla, jolloin isojako aloitettiin. Jaossa yritettiin jakaa maat suurempiin lohkoihin. Siihen aikaan metsät olivat vielä yhteiskäytössä, mutta jaon myötä alettiin yksityiseen metsänomistukseen. (Maanmittauslaitos 2012, 1.)

Ruotsin keskushallinto sijaitsi Tukholmassa ja Suomesta vastasi ylitirehtööri. Viimeisin ylitirehtööri erosi virastaan, kun Venäjä valloitti Suomen vuonna 1809. Siinä samalla maanmittauksessa katkesi hallinnollinen side Ruotsiin. Ruotsin ajalta olleet paikallis- ja läänihallinnot säilytettiin autonomisessa Suomessa. Silloin täytyi kumminkin perustaa hallintoelin, jonka nimeksi tuli hallituskonselji ja lopuksi sen nimi muuttui senaatiksi. Senaatti kumminkin tarvitsi tueksi asiantuntijoita minkä takia perustettiin keskusvirastoja. Venäjän keisari vahvisti Päämaanmittauskonttorin perustamisen 14.11.1812 ja sitä pidetään Maanmittauslaitoksen virallisena syntymäpäivänä. Aluksi pääkonttori toimi Turussa, mutta vuonna 1821 kaikki arkistot ja mittavälineet siirrettiin Helsinkiin. Konttori toimi arkistona ja koulutuksen koordinaattori ja hallinnollisena tarkastelijana. Tärkeimpiä asioita olivat isojaon suorittaminen ja maantieteellisiä kartoituksia valvottiin Venäjältä käsin. (Maanmittauslaitos 2012, 2.)

Suomessa mittauksia johti Fredrik Woldstedt vuosina 1830–1845 Helsingin yliopistosta. Struven ketjun tarkoitus oli tutkia maapallon kokoa ja sen muotoa. Se oli välttämätöntä taivaankappaleiden etäisyyksien mittaamiseen. Käytännössä katsoen Struven mittaukset olivat kolmiomittauksia ja paikanmäärytyksiä teodoliiilla. Suomen kartoituksella sillä oli suuri merkitys. Sillä pystyttiin yhdistämään ensimmäistä kertaa pohjoiset ja eteläiset kartoitukset. Silloin se kytkettiin osaksi Venäjän kolmioverkkoketjua ja siitä saatiin Suomen alueelle 70 pistettä, joista kuusi parhaiten aikaan nähden säilynyttä valittiin Unescon maailmanperintöluetteloon. (Maanmittauslaitos 2012, 3.)

Läänimittauskonttoreita perustettiin vuonna 1725. Konttorin tehtävänä oli valvoa oman alueensa maanmittausta ja huolehtia arkistoista. Konttoreissa pidettiin yllä maakirjaa, jonka korvasi 1895 maarekisteri. Vuonna 1991 läänimittauskonttorit lopetettiin ja niiden tilalle tuli maanmittaustoimistot. (Maanmittauslaitos 2012, 4.)

Autonomisessa Suomessa työskenteli alussa 107 maanmittaajaa. Koulutuksena maanmittausalalle vaadittiin kahden vuoden kestävä yliopisto-opinnot ja sen lisäksi julkinen kuulustelu sekä kaksi vuotta kestävä työharjoittelu. Tämä tapa periytyi Ruotsin vallan ajalta tulleesta käytännöstä. Vasta vuodesta 1848 vaadittiin suomenkielentaito. Ensiksi maanmittariksi Suomessa pystyi opiskelemaan Helsingin teknillinen reaalikoulu, jota seurasi Polytekninen opisto. Ja sen nimi muuttui jälkepäin Teknilliseksi korkeakouluksi. Vaikka koulutusta järjestettiin, niin silti oli puutetta kenttätöiden tekijöistä. Siitä johtuen alettiin perustamaan kartoittajien virkoja. Kun lisätyövoiman koulutus parani oleellisesti ja sen takia perustettiin teknillinen oppilaitos Helsinkiin vuonna 1957. Silloin alkoi maanmittaustekniikan oppisuunta ja teknikoiden kouluttaminen. Nykyään insinööriksi voi opiskella kolmella paikkakunnalla ja kartoittajaksi seitsemässä. Diplomi-insinööriksi voi opiskella Aalto-yliopistossa. (Maanmittauslaitos 2012, 5.)

Maanmittausta koskevat asetukset saatiin merkittävä ylös vuonna 1848. Siinä samassa Päämaanmittauskonttorin nimi muuttui Maanmittauksen ylihallitukseksi.

Kun teollistuminen käynnistyi, suuri osa ihmisistä sai elantonsa muualta kun maataloudesta. Maatalouden koneellistuminen vaati suurempia peltopaloja ja sen takia kannusti suorittamaan uusjakoa. Metsävarojen kiinnostus alkoi 1850-luvulla. Maanmittareilla ei ollut paljon tietoa metsä-asioista, jonka takia metsähallinto yhdistettiin maanmittaushallintoon. Heidän tehtävinä oli suorittaa valtion metsämaiden kartoitus ja niiden laajuuksien selvittäminen. Itse Metsähallitus perustettiin vuonna 1863. (Maanmittauslaitos 2012, 6)

Itsenäistyminen ei muuttanut valtiohallinnossa olleita rakenteita, mutta loppujen lopuksi parlamentarismi toi siirtymän virkamiesvaltiosta oikeusvaltioksi. Hallinnolla tuli perustua lakiin eikä virkamiesten omiin näkemyksiin. Ensimmäisen maailmansodan takia talouspolitiikkaa yritettiin muuttaa ja sen tavoitteeksi asetettiin pelto-alojen isontaminen. Muutamassa kymmenessä vuodessa pelto-alojen koko kasvoi kolmanneksella. Toimitusinsinöörin ja maanmittausinsinööri termiä alettiin käyttää 1910-luvulla. Silloin myös muutettiin Ylitirehtöörin nimike pääjohtajaksi ja ensimmäiset naiset pääsivät töihin kartanpiirtäjäksi. Uudet toimisto- osasto jaot suoritettiin 1928. (Maanmittauslaitos 2012, 10).

Suomi oli vielä sotien jälkeen melko huonosti kartoitettu. Suomen koko maasta oli karttana vain 1: 400 000 ja sitten semmoiset 65 prosenttia oli mittakaavassa 1:100 000. Pohjoisen syrjäisimmät seudut olivat silloin vielä täysin kartoittamatta. Vuonna 1947 aloitettiin hanke, jonka tarkoituksena oli tuottaa maasta tarkka 1: 20 000 kartta ja sen takia järjestettiin maan peruskartoitus. Hanke saatiin valmiiksi 1977. Nykyisin peruskartan tiedot päivitetään suoraan ilmakuvien perusteella digitaalisesti Maastotietokantaan.

(Maanmittauslaitos 2012,14).

Tietokoneiden lisääntyminen on muuttanut karttatuotantoa automatisoimaksi. GPS-paikantimia alettiin käyttämään vuonna 1986. Maanmittauslaitoksen tehtävät ovat tänä päivänäkin samanlaiset mitä ne ovat olleet alun alkaessa. Sen täytyy huolehtia kiinteistörekisteristä, sekä nykyään kirjaamis- ja lainhuutoasioita. (Maanmittauslaitos 2012, 16).

2.3 Rajankäynti prosessina

2.3.1 Hakemus

Kiinteistötoimitus lähtee liikkeelle siitä, kun asiakas hakee sitä Maanmittauslaitokselta kirjallisena tai sähköisesti lomakkeella, telekopiolla tai sähköpostiviestinä. Kun hakemus saapuu sähköpostina, siitä täytyy ilmoittaa saman tien hakijalle. Muissa tapauksissa ilmoitus toimitusmääräyksestä on riittävä. (Maanmittauslaitos 2015, 5.) Hakemukseen tuleva sisältö ja siihen kuuluvat selvitykset löytyvät kiinteistönmuodostamisasetuksesta 7-8§.

”Hakemuksesta on käytävä ilmi:

- 1) mitä kiinteistötoimitusta tai toimenpidettä haetaan ja tarpeen mukaan hakemuksen peruste;
- 2) mitä kiinteistöjä tai aluetta toimitus on tarkoitettu koskemaan;
- 3) hakijan nimi ja osoite;
- 4) hakijan tiedossa olevat muut asianosaiset; sekä
- 5) hakijan, hänen laillisen edustajansa tai asiamiehensä puhelinnumero sekä se postiosoite ja sähköinen osoite, johon toimitusta koskevat ilmoitukset lähetetään.

Hakemus on tehtävä kirjallisesti ja hakijan tai hakemuksen laatijan on se allekirjoitettava.” (Kiinteistönmuodostamisasetus 1189/1996 2:7 §; 1311/2013).

”Hakemukseen on liitettävä:

- 1) sopimus tai muu asiakirja, johon hakemus perustuu; sekä
 - 2) tarvittaessa kartta tai muu selvitys toimituksen kohteesta.
- Hakemukseen ei tarvitse liittää sellaista asiakirjaa, jossa olevat tiedot ovat saatavissa lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä taikka muista Maanmittauslaitoksen tai kunnan kiinteistörekisterin pitäjän käytettävissä olevista rekistereistä tai muutoin ovat sanottujen viranomaisten saatavissa ilman erityistä hankaluutta.” (Kiinteistönmuodostamisasetus 1189/1996 2:8 §; 1311/2013).

Kun hakemus on täytetty oikein oikein lain ja sen säännösten ja määräysten mukaisesti täytyy Maanmittauslaitoksella tai kiinteistörekisterin ylläpitäjällä antaa toimitusmääräys toimituksen aloittamiseksi. Tämän tapahduttua katsotaan toimituksen tulleen vireille. Jos hakemuksessa huomataan puute, eikä sen takia voida

antaa toimitusmääräystä täytyy varata hakijalle aikaa täydentää hakemustaan. Jos hakemusta ei ole sen jälkeenkään saatu täytettyä sille asetetuille vaatimuksille hakemus on hylättävä. (Kiinteistömuodostamislaki 554/1995 3:15.2,3 §; 901/2013 3:15.1 §.)

Kun toimituksesta on annettu toimitusmääräys, on viipymättä annettava sille toimitusinsinööri. Toimitusinsinöörin määräämisestä toimitukselle on ilmoitettava hakijalle, jos toimituksen alkukokousta ei pystytä pitämään mahdollisimman pian määräämisen jälkeen. (Kiinteistönmuodostamisasetus 1189/1996 2:10 §.)

Sivutoimisena toimituksena rajankäynti suoritetaan hakemuksetta, kun jossain muussa toimituksessa todetaan se tarpeelliseksi. Tarkoittaen sitä, jos todetaan toimituksen aikana rajamerkki tai rajamerkkejä kadonneeksi täytyy suorittaa rajankäynti. Siinä tehdään maastotyöt merkkien määrittämiseksi oikeaan paikkaan. (Maanmittauslaitos 2015b, 3.)

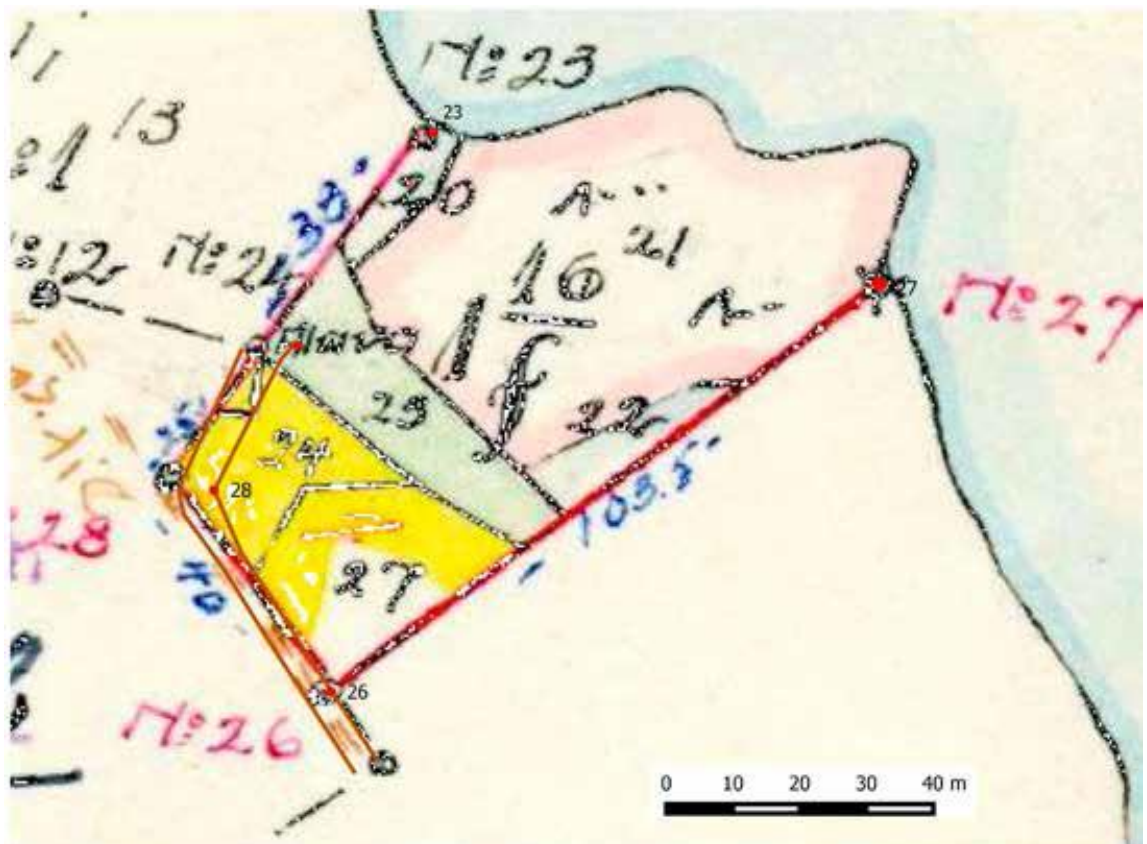
2.3.2 Arkistotutkimus

Kun toimitusinsinööri saa tiedon hänelle määrätystä toimituksesta, hän alkaa tutkimaan mitä hänellä täytyy siinä suorittaa ja ilmoittaa alkukokouksesta. Hänen täytyy tutkia rekisteriyksikön muodostumishistoriaa ja tätä työvaihetta kutsutaan arkistotutkimukseksi. Työvaiheessa käydään läpi kaikki aikaisemmin suoritettut toimitukset, jotka kuuluvat siihen tilaan, jota toimitus koskee. Uusimmat toimitukset viedään suoraan sähköiseen arkistoon, mutta vanhat toimitukset ovat suurimaksi osaksi tutkittava mikrofilmeillä. Vanhojen toimitusten mikrofilmiarkistoja muutetaan koko ajan sähköiseen muotoon. (Maanmittauslaitos 2015a, 13.)

Arkistotutkimuksen tarkoituksena on selvittää, mihin paikkaan raja on määritetty alun perin ja onko rajaan jouduttu suorittamaan rajankäyntejä sen jälkeen. Viimeisin lainvoimainen rajankäynti on kuitenkin se, jonka mukaan toimitus tulisi suorittaa. Aluksi selvitetään kaikki rajaan rajoittuvien rekisteriyksiköiden muodostumisesta tulleet toimituskartat ja -asiakirjat. Kun toimitusta tutkitaan, tarkastetaan ensimmäiseksi milloin raja on ensimmäisen kerran käyty tai muodostettu.

Monesti on helpompi tutkia, kun aloittaa alusta tai lopusta ja etenee järjestelmällisesti eteenpäin. Samalla katsotaan, minkälaisia koordinaattitietoa on silloin suoritusta mittauksesta syntynyt, jos niitä on merkitty ylös. Jossain todella vanhoissa toimituskartoissa metrien sijasta on saatettu rajamerkkien välinen matka merkitä jalkoina (Maanmittauslaitos 2015a, 13.)

Arkistotutkimuksen aikana tulostetaan tarpeellinen materiaali eli se, mitä tarvitaan toimituksessa kuten toimituspöytäkirja ja kartat. Toimituskartoissa ja pöytäkirjoissa nähdään, minkälaiset rajapyykit tai rajaviisarit maastoon on rakennettu ja minkälaiset mitat eri pyykeiltä on mihinkin. Toimitusasiakirjoissa on myös selvitetty, miten rajankäynti on suoritettu ja millä perusteilla, jos semmoinen on jouduttu tekemään. Pöytäkirjassa käsitellään myös arkistotutkimuksessa saatuja tietoja. (Maanmittauslaitos 2015a, 13). Seuraavassa kuviossa 1 on vanha toimituskartta, joita juuri arkistotutkimuksessa etsitään.

Kuvio 1. Aikaisemman toimituksen kartta (Sirkjärvi & Laari, 2014, 22) OIKEIN

2.3.3 Tiedottaminen

Rajankäynnin aloittamisesta tiedotetaan kaikille siihen kuuluville asianomaisille kutsukirjeillä. Jos kutsukirjettä ei ole mahdollista lähettää asianomaiselle siitä johdun ettei häntä tai hänen osoitettaan ei saada selville, on julkaistava kutsu vähintään yhdessä paikkakunnan alueella olevassa sanomalehdessä. Toimitus katsotaan oikein tiedotetuksi, kun kutsukirjeet on lähetetty postin kuljetettavaksi 10 päivää ennen alkukokousta. (Kiinteistönmuodostamislaki 914/2011 15:169 §.)

”...kutsukirje on vähintään 10 päivää ennen alkukokousta annettu postin kuljetettavaksi tai muulla tavoin toimitettu asianomaiselle taikka vähintään seitsemän päivää ennen alkukokousta luovutettu vastaanottajalle kirjallista todistusta vastaan taikka jos kutsu on julkaistu sanomalehdessä vähintään 10 päivää ennen alkukokousta.” (Kiinteistönmuodostamislaki 914/2011 15:169 §.)

Lisäksi kutsukirjeessä ja sanomalehteen tulevaan kutsussa on oltava mainittavat tiedot:

”...1) toimituksen alkamisen aika ja paikka;

2) toimituksen tarkoitus;

3) toimituksen kohteena oleva alue sopivalla tavalla yksilöitynä; ja

4) muita tietoja tarpeen mukaan; sekä

5) ettei asianosaisen poissaolo estä toimituksen suorittamista.” (Kiinteistönmuodostamisasetus 1189/1996 4:38 §.)

Rajankäynnin koosta ja asianomaisiin määrästä riippuen heihin voidaan ottaa yhteyttä puhelimitse tai sähköpostiviestillä. Silloin voidaan sopia heidän kanssaan, milloin maastotöitä olisi mahdollista tehdä.

2.3.4 Toimituskokous

Toimitukseen kuuluvat asiat ratkaistaan ja käsitellään toimituskokouksen aikana. Alkukokouksessa eli ensimmäisessä kokouksessa on selostettava, minkä takia toimitus on tullut tehtäväksi, mikä toimituslaji on kyseessä ja se miten kokous on

tullut tiedotetuksi. Jos toimitusta ei ole tiedotettu oikein täytyy toimitusta siirtää, jotta kaikki siihen kuuluvat asianosaiset ovat paikalla. Kun toimitus alkaa, pitää toimitusinsinöörillä tiedustella asianosaisilta on tarvetta uskollisille miehillä tai onko hän jonkun mielestä esteellinen suorittamaan toimitusta. Kaikki toimituskokouksessa käydyt asiat, jotka toimituksessa käydään, täytyy selostaa asianosaisille ja uskotuille miehille, jos heitä on tarvittu toimituksessa. Lisäksi täytyy kuunnella asianomaisten eri mielipiteitä ja heidän mielestään oikeita ratkaisuja toimituksen suhteen. Toimituspöytäkirjaan täytyy merkitä ylös ne asianosaiset, jotka ovat osallistuneet kokoukseen ja tarkastaa heidän oikeuden olla paikalla. Kokouksessa on varattava aikaa neuvotteluihin asianosaisten kesken. (Maanmittauslaitos 2015a, 22; Maanmittauslaitos 2015e.)

Toimituskokouksessa asianosaiset voivat myös sopia kielen, minkä mukaan toimitus suoritetaan, jos paikalla on näitä kieliä osaavia henkilöitä. Näitä kieliä ovat suomen, ruotsin tai saamenkieli. Jos asianosaiset eivät saa tehtyä yhteistä päätöstä kielen käytöstä on toimitusinsinöörillä päätettävä, mitä kieltä käytetään ja hänen on se merkittävä ylös pöytäkirjaan. (Maanmittauslaitos 2015a, 22.)

2.3.5 Maasto

Yleensä ennen toimitusten maastotöiden tekemistä toimitusinsinööri tai hänen lähettämä avustaja käy mittaamassa vanhat pyykit, jotta niille saadaan tarkat koordinaatit ja RSK-luvut. RSK-luvulla tarkoitetaan rajamerkin sijaintitarkkuutta. Silloin esimerkkinä lohkomisen yhteydessä voidaan todeta, että joku rajamerkki tai rajamerkit on rikkoutunut tai kadonnut. Silloin voidaan todeta että rajankäynti on tarpeellinen toimituksen suorittamiseksi. Itse työskennellessäni Maanmittauslaitoksella tein toimitusinsinööreille ennakkoon mittauksia. Jos näin ei ole tehty ja toimitusinsinööri menee suorittamaan toimitusta ja toteaa rajamerkin kadonneeksi, hänen täytyy tiedottaa rajankäynti eikä toimitusta voida sinä hetkenä jatkaa. Mikä tahansa toimitus onkaan menossa, jotta toimitus saadaan suoritettua, on siihen kuuluvilla rajamerkeillä oltava tarkat sijaintitarkkuudet. Haetussa rajankäynnissä toimitusinsinööri on jo valmistautunut tekemään toimitusta. Hän on voi-

nut käydä mittaamassa jo valmiiksi pyykkejä tai sitten suorittaa sen päivänä jolloin on tiedottanut rajankäynnin. Ennen varsinaista toimitusta suoritettavia mittauksia olen itse tehnyt työskennellessäni Maanmittauslaitoksella.

Kun rajankäyntiä suoritetaan, jollekin rajalle on suotavaa, että tarkistetaan kaikki siihen kuuluvat rajamerkit epäselvyyksien välttämiseksi loppu toimituksen aikana. On myös järkevää käydä raja läpi asianosaisten kanssa ja selostaa missä toimituksessa raja on syntynyt ja mitä silloin on tehty, jos he eivät ole tietoisia asiasta. Maastossa tehdyt havainnot kirjataan yksityiskohtaisesti pöytäkirjaan ja samoin toimitaan, jo sen tekee toimitusinsinööri lähettämä avustaja kuten harjoittelija.

Maastossa suoritettavissa mittauksissa täytyy ottaa huomioon, mitkä rajamerkit ja rajaviivat määrittävät käytävää rajaa. Sen muodostamisen jälkeen tai viimeisimmän rajankäynnin jälkeen tehdyt väli tai- lohkomisrajamerkit mitataan, mutta näitä ei voi käyttää ensisijaisesti uuden rajankäynnin perusteena. Jos tällainen pyykki on hukassa eikä rajankäynti ulotu rajamerkkiin asti se pitäisi merkitä esimerkiksi puupaalulla. (Maanmittauslaitos 2015b, 5.)

Kun toimitusinsinööri on varma oikeasta paikasta rajalle, hän rakentaa uuden rajamerkin sille kuuluvalla paikalla. Toimitusinsinööri on rajankäynnin maastotöissä asianomaisten kanssa, jotka ovat saapuneet paikalle ja kertoo heille mistä syystä johtuen pyykki rakennetaan siihen paikkaan ja mitkä asiakirjat tai muut asiat sitä tukevat.

Toimitusinsinööri pitää loppukokouksen paikan päällä tai toimistolla tilanteesta riippuen. Lohkomistoimituksissa johtavissa rajankäynneissä yleensä kokous pysytään suorittamaan maastossa, jossa asianosaiset ovat jo valmiiksi paikalla. Kun toimitus on suoritettu ja kokous pidetty on toimitusinsinöörillä lopetettava toimitus. Hän selittää saapuvilla olleille asianosaisille muutoksenhakumahdollisuuden ja miten tulee toimia muutoksenhaun suhteen. Lisäksi toimitusinsinööriin täytyy antaa suullinen tieto valitusosoitus mahdollisuudesta. Kirjallisen valitusosoitus täy-

tyy antaa, jos asiaosaisista joku sitä vaatii. Jos joku haluaa valittaa toimitusinsinööri antaa Maanmittauslaitoksella olevan valitusosoituksen hänelle ja tarvittavat materiaalit mahdollisimman pian.

2.3.6 Lopputyöt

Toimituksen lopuksi toimitusinsinööri hoitaa tarvittavat paperityöt ja muutokset kiinteistöjaotukseen. Hänen täytyy kirjoittaa toimituspöytäkirjaan tulleet tiedot ylös ja korjata toimituskarttaan mitatut koordinaatit maastosta. Toimituskarttaan merkitään uudet ja vahvistetut rajat punaisella värillä. Punaisella merkitään myös maastoon tulleet uudet rajamerkit. Toimituksessa mukana olleet rajamerkin ja rajat merkitään mustalla. Rajoissa merkintänä käytetään katkoviivaa. Liite 1 on muutamia merkintä tapoja toimituskartasta ja lisäksi liite 2 on selvennys mitä toimituskartassa oleva merkki tarkoittaa.

Ennen kuin toimitus voidaan rekisteröidä, siinä on 30 päivän valitusaika. Kun valitusaika on kulunut toimitusinsinööri voi rekisteröidä toimituksen.

3 TUTKIMUKSESSA KÄYTETYT MATERIAALIT

3.1 Toimituspöytäkirjat

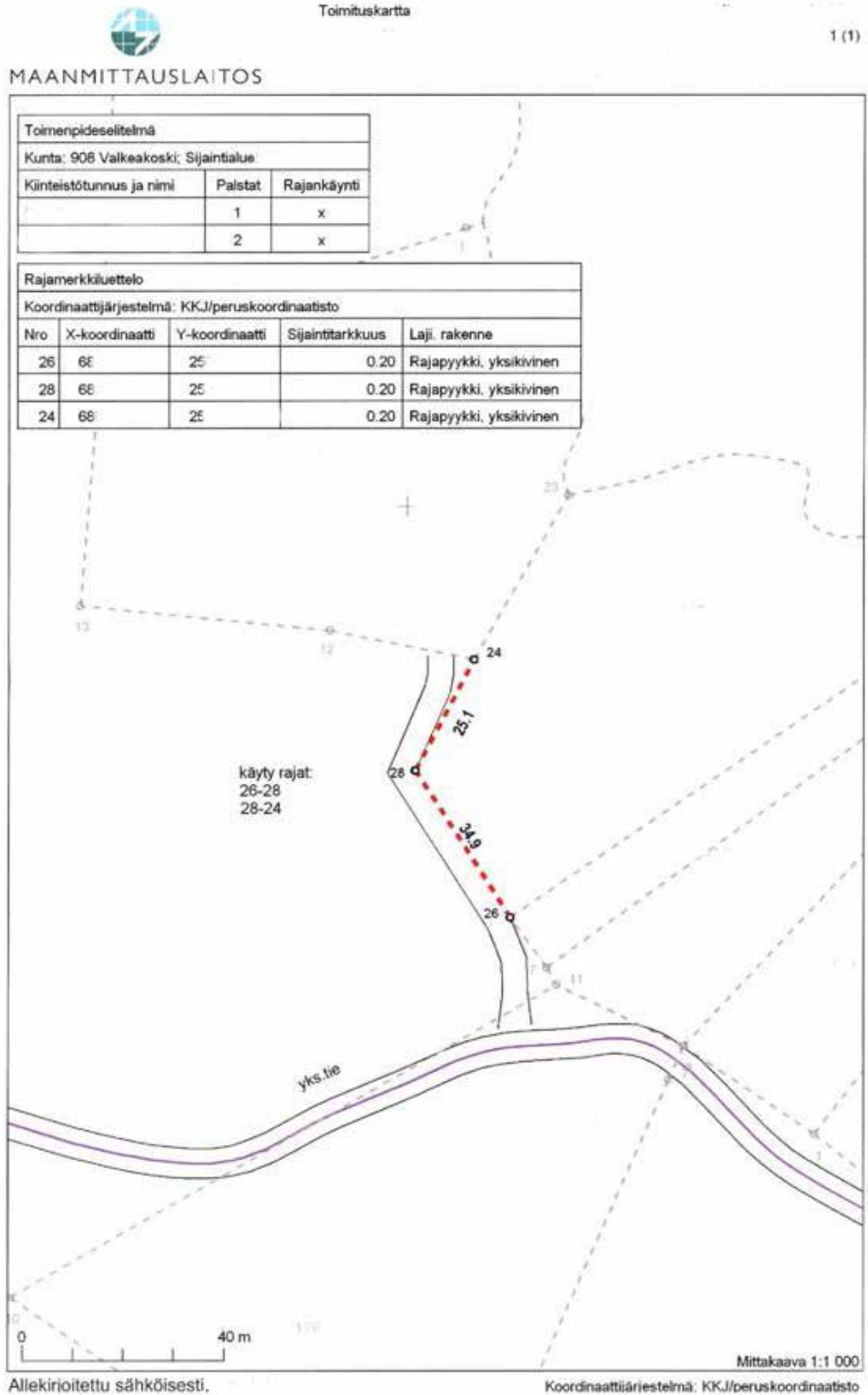
Opinnäytetyössäni käsittelen rajankäyntien pöytäkirjoista saamiani tietoja. Työssä on käytetty noin 40 toimitusta, jotka on tehty vuosina 1981–2014. Toimituspöytäkirjat ovat siis peräisin Maanmittauslaitokselta, jossa rajankäyntejä toimitetaan.

Toimituspöytäkirjat on luettu kertaalleen läpi ja lukemisen ohessa olen yrittänyt selventää niistä tulleita tietoja. Toimituspöytäkirjojen käsittelyssä en käyttänyt mitään tiettyä aineiston analysointimenetelmää, vaan poimin niistä tärkeitä tietoja itselle muistiin samalla, kun luin niitä. Lukiessani toimituspöytäkirjoja tarkastelin myös karttoja, jotka kuuluivat aiheeseen.

3.2 Kartat

Toimituskarttojen avulla sain selvyyttä toimitusasiakirjoissa kirjattuihin asioihin. Toimituskarttoja oli toimituksissa vähintään yksi tai enemmän riippuen rajankäyntien laajuuksista toimituksissa. Tarkoittaen sitä, että jossain toimituksissa saatettiin joutua käymään enemmän rajoja kuin muissa tapauksissa.

Seuraavassa kuviossa 2 on esimerkki pelkistetystä rajakartasta toimituksessa. Kuva ei ole peräisin saamistani materiaaleista. Oikeassa toimituskartassa merkintöjä on enemmän ja ne ovat yksityiskohtaisempia.

Kuva 2. Pelkistetty rajakartta toimituksessa. (Sirkjärvi & Laari, 2014, 21).

4 RAJANKÄYNNIN PERUSTELUT

4.1 Rajan paikan määrittäminen

Rajankäynti on olemassa olevan kiinteistöjaotuksen määrittävä toimitus ja sen takia aikaisemmin määrätyn rajan paikkaa ei saa muuttaa. Rajan paikan määrittämisessä on tärkeää, että aikaisemmassa toimituksessa tehty raja on määrittävä sen entiseen paikkaansa, koska viimeisin lainvoimaisen rajankäynnin päätös pyörtää kaikki sitä ennen tehdyt rajankäynnin päätökset. (Maanmittauslaitos 2015b, 5-6.) Laissa on sanottu seuraavasti.

”Aikaisemmin lainvoimaisesti määrätty raja on määrittävä entiseen paikkaansa. Jos rajan paikka on määrätty eri toimituksissa eri tavoin, rajan paikka on määrittävä viimeisen lainvoimaisen ratkaisun mukaisesti. (Kiinteistönmuodostamislaki 554/1995 11:104.1 §.)

Jollei rajaa ole aikaisemmin lainvoimaisesti määrätty, on toimituksessa selvitettävä rajan paikkaa koskevat vaatimukset ja niiden perusteet sekä ratkaistava niiden ja muun asiasta saatavan selvityksen nojalla, mikä on oleva rajan paikka. (Kiinteistönmuodostamislaki 554/1995 11:104.2 §.)

Jos rajan paikkaa ei 1 tai 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa voida täysin luotettavasti määrätä ja jos rajan molemmiin puolin olevien kiinteistöjen saapuvilla olevat omistajat sopivat sellaisesta rajan paikasta, joka ei ole ristiriidassa rajan paikasta saadun selvityksen kanssa, määrätään raja asianosaisten sopimaan paikkaan.” (Kiinteistönmuodostamislaki 554/1995 11:104.3 §.)

Kiinteistömuodostamislaisissa ja –asetuksessa ei ole asetettu minkäänlaisia ensisijaisia määrittämiä, miten rajanpaikka määritetään, vaan se jää toimitusmiesten päätettäväksi. He tekevät päätöksen heille annetuista ja heidän saamistaan huomioista ja materiaaleista. Ristiriitaisissa tapauksissa heidän on asetettava tärkeys selkeille todisteille, jotka osoittavat rajanpaikkaa. Kaikissa selvityksistä täytyy kumminkin arvioida niiden tarkkuus ja onko niissä mahdollista virhe mahdollisuutta. Kun toimitusta suoritetaan kunnan ja Maanmittauslaitoksen kiinteistörekistereihin merkityillä alueiden rajoilla täytyy aina tutkia viranomaisten tekemät rajaa koskevat lainvoimaiset toimitukset. (Maanmittauslaitos 2015b, 5-6.)

4.2 Perusteet

4.2.1 Rajankäyntien perustelut

Toimitusinsinöörillä on merkittävä hänen rajankäyntipäätökseen johtaneet syyt toimituspöytäkirjaan selkeästi, jotta ne ymmärretään. Toimituspöytäkirjoissa on erikseen merkittynä arkistotutkimusten, maastokatselmuksen, asianomaisten kuuleminen ja rajankäynnin tiedot ja päätökset. Vanhojen toimitusten karttojen avulla toimitusinsinööri saa hyvin tietoon niissä käytettyjä rajamittoja ja rajamerkkien tyyppejä. Jossain vanhoissa kartoissa on mahdollista rajamittojen puuttuminen, joka vaikeuttaa toimitusten tekemistä. Monessa toimituksessa rajamerkkien mittojen avulla pystyttiin rakentamaan rajamerkki oikealle paikalle. Selostukseen merkitään rajamerkkien numerot ja niiden välinen etäisyys. (Toimituspöytäkirjat- ja kartat 2015.)

Myös rajaviisarit ovat pitäviä todisteita rajan suunnasta. Rajaviisareiden suunnalla voidaan määrittää rajamerkin paikka ja rajamerkkien etäisyydellä toisistaan pystytään määrittämään oikea etäisyys. Monesti viisarit ovat voineet kadota maastossa, mutta todella pitkällä rajalla yleensä löytyy muutamia. Niiden etäisyys alku rajamerkistä on yleensä 20–50 metriin, jonka jälkeen ne on laitettu 200 metrin välein. Toimituksissa oli todettu, että ne ensisijaisesti määräävät pyykkit olivat löytyneet ja niiden rajamittojen avulla pystyttiin rajankäynti suorittamaan. (Koivisto 2014, 17; Toimituspöytäkirjat- ja kartat 2015.)

Eräissä toimituksissa rajaan kohdistu kaksi rajaa joista toisesta ei löydetty pitkältä rajalta olleenkaan viisareita rajamerkkien väliltä. Rajamerkit oli kumminkin löydetty ja ne mitattiin. Toiselta suunnalta tulleelta rajalta löydettiin rajamerkki – ja viisari. Pyykin määrittäminen pystyttiin suorittamaan rajamerkin ja viisarin suunnalla kohtaamaan toinen raja, johon uusi rajamerkki sitten rakennettiin. Tätä toimenpidettä kutsutaan leikkauspisteen avulla suoritetuksi. (Toimituspöytäkirjat- ja kartat 2015.)

Toimituksissa voi tapahtua myös niin, että rajamerkeiltä oikealla mitoilla löydetään rajamerkin kohdalta kivi, jota voisi luulla kivirajamerkiksi. Sitä ei voida todeta oikeaksi, jos siitä puuttuu numero, joka osoittaisi pyykin aitouden. Näissä tapauksissa toimitusinsinöörin täytyy tutkia hänen hankkimiaan tai saatuja tietoja. Tietojen avulla toimitus insinöörillä on ratkaistava minkä mukaan rakennetaan uusi rajamerkki maastoon. (Toimituspöytäkirjat- ja kartat 2015.)

Jossain tapauksissa on mahdollista, ettei rajamerkkejä ole edes rakennettu. Näitä on tapahtunut vanhemmissa toimituksissa, joissa on mahdollisesti annettu asianomistajalle tehtäväksi rajamerkkien rakentaminen tai rajamerkki on unohtunut rakentaa. (Koivistoinen 2014, 17.)

Nautinnan mukaan arviointi toimituksessa on tapahduttava muiden näyttöjen avustamana. Nautinta voi tarkoittaa esimerkiksi metsän käsittelyä, ojan paikka tai aita. Nautinnan tulkinta helpottaa monesti metsässä olevien rajamerkkien ja viisareiden havaitsemista. Vanhat rajalinjat ovat monesti alkaneet jo kasvamaan umpeen. Aukkoa voidaan käyttää apuna, jos apuna on myös muita todisteita rajalinjan oikeellisuudesta. Toimitusinsinööri voi käyttää nautintaa perusteluissa oman harkinnan mukaan. Hän voi tarkastella sopiiko nautinnan ikä edelliseen lainvoimaisen toimituksen rajankäynnin ajankohtaan. Kun nautinta on lähempänä rajan syntymisen ajankohtaa, sitä luotettavana nautinnan tuomaa näyttöä voidaan perustella toimituspöytäkirjassa ja asianosaisille. (Maanmittauslaitos 2015a, 31; Toimituspöytäkirjat- ja kartat 2015.)

4.2.2 Asianomaisten kuuleminen

Toimitusinsinöörillä täytyy myös kuulla asianosaisia. Heidän näkemyksensä ja vaatimuksensa rajankäynnin tarpeellisuudesta laitetaan ylös pöytäkirjaan sekä pää- ja sivutoimituksessa tehtävissä rajakäynneissä. Tärkeintä on kirjata asianosaisten suulliset ja kirjalliset vaatimukset sekä niiden tueksi esitetyt materiaalit

kuten vanhat kartat tai valokuvat. Mikäli asianomaiset pystyvät sopimaan itse rajan paikasta heidän sopimuksensa ja sopimuksensa hyväksyminen täytyy merkitä pöytäkirjaan. (Maanmittauslaitos 2015a, 22.)

Asianosaisella voi myös olla ulkopuolinen todistaja, joka on selvittänyt rajan paikkaa ja häntä voidaan kuulla kokouksessa. Asiamiehen valtuutuksesta ei ole erityissäännöksiä, vaan tällaisissa tapauksissa sovelletaan yleishallintolain säännöksiä. Asiamies toimii kokouksissa suullisella valtuutuksella tai hänellä täytyy olla päämiehen osoittama valtakirja. Hänen lausuntonsa laitetaan ylös pöytäkirjaan. Mikäli asianomaiset pystyvät sopimaan itse rajan paikasta heidän sopimuksensa ja sopimuksensa hyväksyminen täytyy merkitä pöytäkirjaan. Valtakirjaa ei vaadita asianosaisen puolisolta, vanhemmalta, lapselta tai sisarelta. Tähän myös kuuluu valtion, kunnan tai yhtiön edustajalta, joka on useasti tai vakiintuneesti toiminut heidän asiamiehenään. (Maanmittauslaitos 2015a, s. 8.)

5 POHDINTA

Rajankäynti voi olla todella vaikea tai helppo toimitus riippuen toimituksen asiakirjoista ja asianosaisten tiedoista. Jos rajankäyntiin löytyy kaikki asiakirjat ja tiedot, sen voi saada suoritettua helposti. Toimitusinsinööri joutuu tutkimaan todella paljon toimitukseen liittyvää tietoa ja harkitsemaan oikeita vaihtoehtoja. Koska ensisijaisesti toimituksen määrää edellinen lainvoimaisesti tehty raja, se voi helpottaa toimituksen käsittelyä. Toimitusinsinöörillä täytyy ratkaista toimituksen tekeminen tietojensa pohjalta ja joissain niitä viedään oikeuteen. Maastokatselmuksen aikana toimitusinsinööri saa enemmän tietoa toimituksen suorittamiseen kuin pelkkiä karttoja katsellessa. Se myös selventää asianomaisten lausuntoja ja tietoa toimitukseen liittyen. Todisteiden puutteessa toimitusinsinöörin täytyy tulkita niitä todisteita, joita hänellä siinä tilanteessa on. Tietenkin hän voi yrittää vielä etsiä lisää, jos se on mahdollista.

Toimitusinsinöörillä on suuri vastuu työstään ja sen takia hän haluaa olla täysin varma päätöksestään. Hänen päätöksensä ei kaikissa tapauksissa voi miellyttää kaikkia, vaikka tietenkin hän yrittää tehdä päätöksen oikealla tavalla kaikkia kohtaan. Joskus todisteiden puuttuessa tietenkin voi tulla virhepäätös ja sen takia on mahdollisuus hakea muutosta valittamalla.

Uusien ja vanhojen toimitusten eroja voisi ajatella sillä tavalla, että niiden tarkkuudet eivät ole aivan tämän hetkisten mittauksien tasolla. Tämän hetkiselä laitteistolla saadaan mitattua todella tarkasti. Kun rajamerkki on saatu nykylaitteistolla mitattua, sen koordinaatit ovat todella tarkat. Ja niiden koordinaattien perusteella voidaan melko varmasti pyykki laittaa suoraan paikoilleen. Tietenkin toimitusinsinöörillä on vastuu tarkastaa tiedot, jotta ne pitävät paikkaansa. Nykyiselläkin mittauslaitteistoilla voi tulla virheitä, vaikka sitä tapahtuu todella harvoin. Sen takia myös mittauksen aikana tehdään tarkastusmittaus ennen kuin rajamerkki laitetaan maahan. Rajamerkki tarkastetaan myös silloin, kun se on laitettua maahan ja sen mitatut koordinaatit katsotaan.

Toisekseen ennen vanhaa toimitusten tekeminen on ollut todella erilaista nykyiseen verrattuna. Kivipyykkejä on jouduttu etsimään tai kuljettamaan pitkiä matkoja, kun nykyään pystytään laittamaan putki- tai metsäpyykkejä.. Nykyään rajankäyntejä pystytään suorittamaan nopeammin, mitä niitä on ennen vanhaa saatu suoritettua. Ennen myös rajan aukaisu tehtiin samaan aikaan. Senkin tavat ovat tietenkin muuttuneet vuosikymmenien aikana. Vielä muutamia vuosia sitten rajan aukaisu suoritettiin toimitusten ohessa, mutta nykyään raja merkitään ja metsuri tulee myöhemmin suorittamaan aukaisun. Aukaisuun on kumminkin määritetty aika milloin se täytyy tehdä. Jossain tapauksissa kumminkin raja saatetaan aukaista toimituksen aikana, jos se on tarpeellista toimitusten suorittamista varten.

Perusteista oli vaikeaa selostaa, koska en löytänyt niistä kovin paljon tietoa muuten kuin toimitusasiakirjoista. Suurimmassa osassa toimituksissa pystyttiin tekemään rajankäynnit melko vastaavilla tavoilla, josta johtuen en saanut tekstiä perusteista kovinkaan paljon. Kun toimituksesta löytyy edes muutama määräävä rajamerkki tai viisari sen apu on todella tärkeä toimituksessa. Kun rajamerkkejä löydetään ja mitat on saatu selville edellisen toimituksen kartoista voi sanoa, että toimitus saadaan suoritettua melko varmasti oikein. Viisaristakin on hyötyä, koska se näyttää rajan suunnan. Jos rajalta ei löydetä muita tai siinä ei ole muita rajamerkkejä viisareiden avulla voidaan saada oikea suunta hukkaan mennyttä rajamerkkiä kohden. Siihen vain vanhat rajamitat ja rajamerkki voidaan asettaa paikalleen.

Eniten vaikeuksia totta kai asettavat ne toimitukset, joissa puuttuu tarpeellinen materiaali. Myös ne rajankäynnit ovat vaikeita, joissa pyykkejä ei ole sidottua mihinkään muihin pyykkeihin. Esimerkkinä voisi vaikka ottaa pienessä saarella oleva raja, jossa on vain kaksi rajamerkkiä eikä muita rajoja ole. Jos kumpikin rajamerkki on kadonnut ja sinulla on kumminkin vanhat asiakirjat edellisestä toimituksesta. Vanhojenkin karttojen perusteella voi yrittää tarkastella missä päin rajamerkit voisi olla, mutta jos sinulla ei ole minkäänlaisia todisteita mihin ne osoittaisivat rajamerkkien paikan miten voit laittaa sen paikoilleen. Toinen esi-

merkki voisi olla semmoinen, jossa alue on toisen alueen sisällä eikä sisällä olevia rajamerkkejä ole sidottu mitenkään toisen alueen rajoihin tai rajamerkkeihin. Jos kaikki pyykit ovat hukassa eikä ole taaskaan todisteita millä perusteella voitaisiin laittaa uudet rajamerkit paikoilleen. Niin kuin edellisessä esimerkissä vanhoissa kartoissa voi olla merkintöjä suoalueista ja kankaan rajasta, jonka avulla voisi yrittää paikallistaa noin aluetta missä pyykki voisi sijaita. Siinä taas toimitusinsinöörillä täytyy miettiä miten hän saa asetettua rajamerkit oikein. Näissä tapauksissa hänellä täytyy keskustella asianosaisten kanssa ja tehdä päätös rajamerkkien paikasta heidän kanssa, jos todisteita ei ole saatu hankittua.

Tutkimusta voisi jatkaa tulevaisuudessa tekemällä esimerkiksi haastatteluja toimitusinsinööreille. Haastatteluissa voisi kysellä heiltä, minkälaisia tapoja he ovat joutuneet käyttämään toimituksissa ja kirjoittaa niiden sekä toimitusten pohjalta.

LÄHTEET

Kiinteistönmuodostamislaki 12.4.1995/554.

Kiinteistönmuodostamisasetus 20.12.1996/1189.

Koivistoinen, R. 2014. Rajatapauksia. Maankäyttö 4/2014, 17

Maanmittauslaitos 2012. 200 vuotta – verkkonäyttely. Viitattu 6.5.2015
<http://www.maanmittauslaitos.fi/nayttelyt/10631>.

Maanmittauslaitos 2015a. Toimitusmenettelyn käsikirja (TMK) Yleistä. Viitattu 6.5.2015 http://www.maanmittauslaitos.fi/sites/default/files/01_yleista.pdf.

Maanmittauslaitos 2015b. Toimitusmenettelyn käsikirja (TMK) Kiinteistönmäärittäminen. Viitattu 6.5.2015 http://www.maanmittauslaitos.fi/sites/default/files/12_kiinteistonmaaritystoimitukset.pdf.

Maanmittauslaitos 2015c. Rajankäyntitoimitus. Viitattu 6.5.2015
<http://www.maanmittauslaitos.fi/kiinteistot/maanmittaustoimitukset/rajan-kayntitoimitus>.

Maanmittauslaitos 2015d. Organisaatio. Viitattu 6.5.2015 <http://www.maanmittauslaitos.fi/toiminta/organisaatio/organisaatio>.

Maanmittauslaitos 2015e. Rajankäynti. Viitattu 6.5.2015. http://www.maanmittauslaitos.fi/sites/default/files/e1065_rajankaynti_0114_0.pdf.

Rummukainen, A. 2015. Rajankäyntejä. Email jari.heiskanen@edu.lapinamk.fi
29.1.2015. Tulostettu 10.2.2015

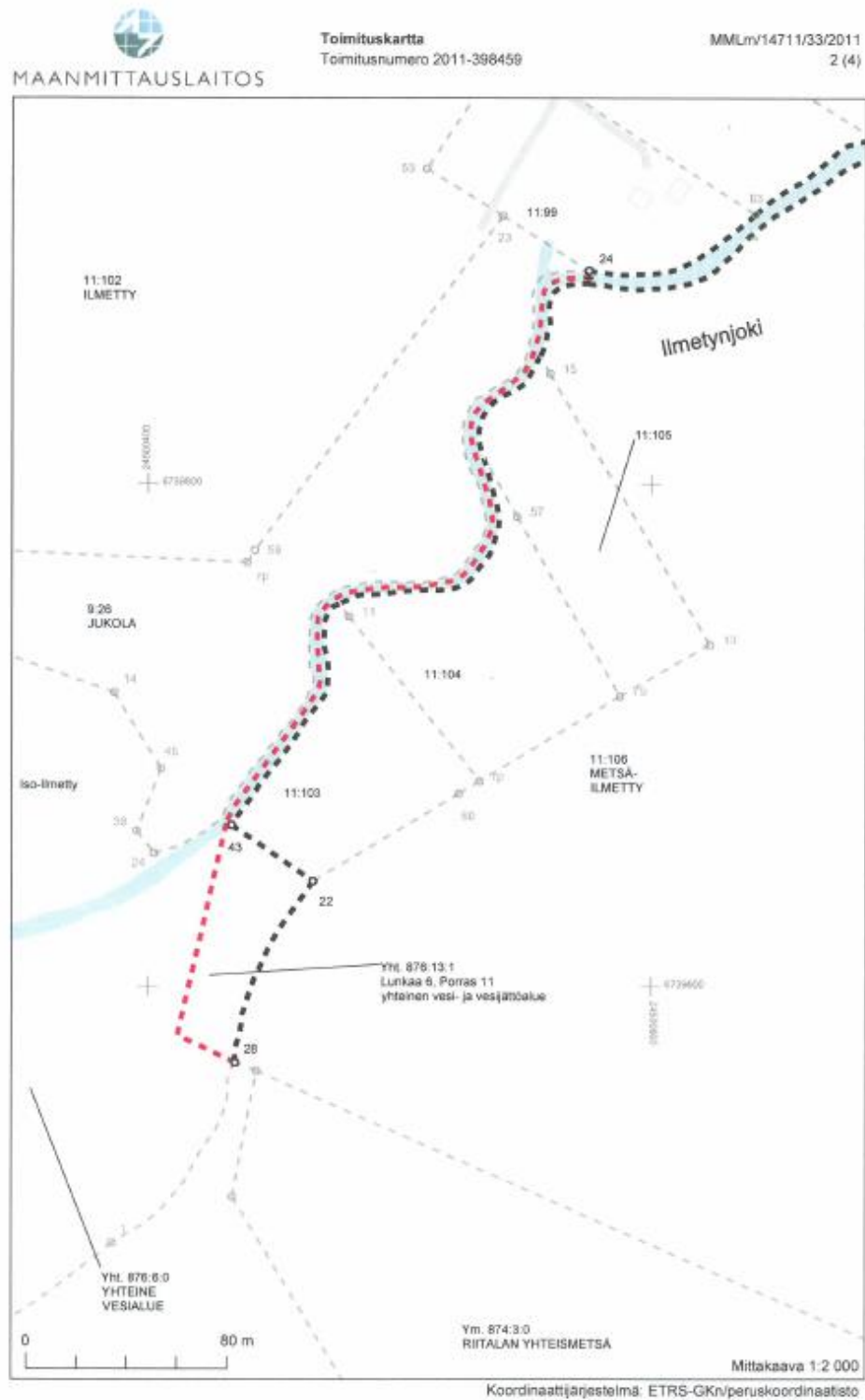
Rummukainen, A. Toimituspöytäkirjat- ja kartat 2015. Cd-levy.

Sirkjärvi, J. & Laari, J. 2014. Rajankäynnistä ja vähän kiinteistötoimitusten laadusta. Viitattu 26.5.2014 http://www.maankaytto.fi/arkisto/mk214/mk214_1739_sirkjarvi_laari.pdf.

LIITTEET

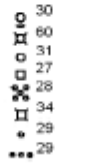

Liite 1. Toimituskartta

Liite 2. Toimituskartan selitys

Liite 1. Toimituskartta. Lähde: (<http://www.maanmittauslaitos.fi/sites/default/files/Toimituskartat.pdf>)

Toimituskartan selite

	Toimituksessa vahvistettu tai uusi	Toimituksessa mukana	Toimituksessa poistettu	Ei mukana toimituksessa
Kiinteistöjen välinen raja <ul style="list-style-type: none"> Tilan tai rekisteriyksikön rajalla Tontin tai yleisen alueen rajalla Kuntarajalla 	 	 	 	
Rekisteritunnus <ul style="list-style-type: none"> Kiinteistö / määräala 	1:31(1:27) (M601) Ykkönen	1:27		1:23
Rajamerkki <ul style="list-style-type: none"> Putkipyykki Maaperäkiivipyykki Yksikivinen pyykki Nelikulmainen pyykki Viisikivinen pyykki Viisipaaluinen pyykki Rajapiste Rajavilitta 				
Rajan pituus <ul style="list-style-type: none"> Rajamitta Rajamitta ja lisämitta 	31,0 21,0+2,5	31,0 21,0+2,5		
Muu rajamerkkien välinen etäisyys (sidemitta)	---15,0---	---15,0---		
Käyttöoikeus ja sen tunnus <ul style="list-style-type: none"> Tieoikeus, osan numero, leveys Muu linjamainen oikeus Alueellinen oikeus / maantien suoja-alue / näkemäalueen raja Vedenotto-oikeus 				
Maastokuvio <ul style="list-style-type: none"> Tunnus Raja 	2	2		
Yksitystien vaikutusalueen raja				
Muut mahdolliset merkit <ul style="list-style-type: none"> Yksitystien liittymä Maatalousliittymä Kalvo Tien keskilinjan piste 				

Maaston havainnollistamiseksi saatetaan toimituskartalla esittää myös maastokartan rakennuksia ja teitä (harmaa), vesialueita (sininen) ja mahdollisesti myös muita kohteita. Toimituskartalla olevia koordinaattiristejä ja -lukuja voidaan käyttää paikantamisen apuna maastossa. Asemakaava-alueella näytetään kaavan mukainen käyttötarkoituksen lyhenne (esim. AO).

Liite 2. Toimituskartan selitys. Lähde: (<http://www.maanmittauslaitos.fi/sites/default/files/Toimituskartat.pdf>.)